

# CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KOZLÖNY.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidijak küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Éder János. Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 8 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel</p>
--	--	---

## A középosztály nyomora.

Irta: Éder János.

Egész Európában, de különösen nálunk Magyarországon ebben a tejjel mézzel folyó Kánaánban, ahol a természeti kincsekben dúskálódhatunk, ahol mint a régi iskolás könyvekben olvassuk és tanítják ma is, annyi gabona terem, hogy méltán nevezik „Európa élesztárának”. Nincs megelégedés, sőt napról-napra több a panasz, a zugolódás a megélhetés miatt.

Csodálatos, hogy 200.000 □ kilométer televényes föld ne teremjen annyi gabonát és még ma is, az okatlan kultúra dacára beláthatatlan legelők ne produkálnának annyi lábas jószágot, amennyi Magyarország beleértve Horvát, Szlavonország, összesen 20 millió lakóját ne lenne képes ellátni kenyérral és hussal.

Már pedig letagadhatatlan tény, a magyar középosztály, a magyar vagyontalan intelligencia, a kiskereskedő, a kisiparos, szóval a nemzet színe-java a hazafiságért

igazán lelkesülő osztály, a nyomorral küzd.

De nem csak a magyar középosztály, hanem a magyar munkásnép is a helyett, hogy erősödne, mindinkább a züllés lejtőjére kénytelen lépni. Mert az élelmickek drágaságát éppen úgy érzi, mint a magyar középosztály. A kettő között csak az a különbség, hogy a munkásosztály a szervezkedéssel és a kivándorlással a nagy tőke nyomasztó hatását elensúlyozni képes.

A fővárosi lapok hasábjaira terjedő cikkeket írják az élelmiszerről, különösen a hus drágaságáról és velünk együtt elismerik, hogy a megélhetés, különösen a középosztály és a munkásosztály megélhetése napról-napra, de talán óráról-óra nehezebb, súlyosabb. Ennek oka pedig a fogyasztási cikkek, különösen az élelmiszerek felcsigazásában keresendő. Azonban a tisztelt fővárosi lapok közül egyetlen-egy sem vállalkozik, hogy merészen rá mutassa arra, hogy igenis az élelmiszerek

emelkedését a mindenkori kormányok, különösen a letűnt koalíció kormány agrár törekvése idézte elő. Az a kormány aki nem a milliók, a köznép érdekeit, hanem annak a néhány ezer földbirtokos érdekét képviselte és mozította elő, akiknek érdeke homlokgyenest ellenkezik a fogyasztó közönség érdekeivel, attól semmit sem várhatunk.

De ha valaki azt hiszi, hogy a mai kormány talán egészen ment az agráriusok nyomásától az felette csatlakozik.

Mindaddig, még nagy tőkés nagybirtokosok ülnek a magyar parlamenti, még azok intezik Magyarországnak népének sorsát, szóval még osztályparlament uralkodik, addig a nép zömérének kívánsága érdeke csak írott marasztal marad.

Hiszen napról-napra olvassuk a statisztikai adatokat, hogy a magyar munkás nép verejtékével termelt gabonát, húst, idegen államok fogyasztják el akkor, midőn itt az élelmi cikkekben hiányt

## TARICIA

### Válasz és megjegyzések.

Él Csongrádon egy bizonyos férfiú, akit a helybeli hírlap-irodalom terén, *írói néven* (pardon! nem akarok tulásba esni) minden újság olvasó ember „Klió” név alatt ismer. — Ez a bátor és szókimondó férfiú a Csongrádi Újság multheti számának „Közéleti rajzok” nevet viselő szemétdombján, nem akaratlanul, de sőt céltudatosan nagyon is messze eldobta magától a kalapját nyelét mindenható-ságának teljes tudatában.

A régi Hellász nép öröksépségű mythológiája szerint a kilenc muzsa egyikének Cliót tartották, akinek hivatása körébe tartozott mindazon eseményeket feljegyezni, amelyek a nemzet történetében figyelemre méltóak voltak. — Az akkori Clió tehát nem önkényesen kapta szerepét, hanem a híres görög nép egyér-

telmű kitüntetése bizta meg a történelem lapjainak vezetésével, nem úgy mint a napjainkban és közöttünk élő önjelölt csongrádi Clió.

Hát uraim ez az önjelölt Clió ur sérelmesnek találva a Csongrádi Lap mult heti számában megjelent emlékiratot, hivatásának teljes tudatában kitorve és egyet kérve összeirt *tüsköt bogarat*, hogy az általa állandóan vezetett „Közéleti rajzok” hasábjairól az ő megszokott és ismert modora hangján teletömje.

Azon elvénél fogva, hogy „amilyen a mozdó, olyan a törülköző” s nemogy azt gondolja, Clió ur, hogy mindenható szerepét teljesen zavartalanul betöltheti s nehogy azt higgye magáról, hogy a perna forgatására csak Ő, és csakis egyedül Ő a hivatott Csongrádon, hát legutóbbi közéleti rajzaira válaszul és megjegyzésül állanak itt a következők:

Cikke — egész terjedelmében, hangmodor és kifejezései tekintve — teljesen méltó hozzá. Mámilyen hangon kevés ember hallotta még őt beszélni, miért irt

volna tehát abban szokása és modora ellenére. — Egy azonban még ebben az esetben is bizonyos és ez az, hogy aki *hamisítatlan úri embernek* tartja magát és tartatja mások által is, aki nem *kuckóban*, hanem *bölcsőben*, de sőt tovább megyek, *ruganyos, kipárnázott kocsiban* almoda legszebb gyermek álmait, aki nem *görhét*, hanem *kávét vajjal kiflivel* evett mindig reggelire gyermekkorra óta és aki csak finom társaságban nőtt fel ott szivta magába az *úri ember legtöbb jellemvonásait*, az — mondom — ha bárki részéről *nem sértésben*, de *tapintatosan megírt viccelésben* részesül, az *úri miyoltának* teljes tudatában, a kapott sértést, avagy ártatást és minden célzás nélküli viccelődést úgy és olyan modorban és hangon adja vissza, hogy a paródiás közepette se essen csorba az igazi úri emberhez illő, feltétlen *úri nymbuszon*, s ha vág is a hírlapi replikában, úgy vág vissza, minden körülmények között, hogy *tapintatos és finom éle* legyen, minden, az ellentétre mért kardcsapásnak.

A felcsigázott agy képzeletével és a

## SCHWEIGER NÖVÉREK Kiskunfélegyháza.

Kossuth utca 21. szám alatt saját házunkban.

Megnyitottuk az őszi és téli idényre a **KALAP-KIÁLLITAST.**

A szokottnál isnagyobb választékban kaphatók:

a legújabb divatu női és leányka kalapok, ugyszintén intézeti kalapok és sapkák, valamint gyermek kalapok, sapkák. Gyász kalapokból állandó nagy raktárt tartunk. Alakításokat kedvező árakban gyorsan készítünk. Kérjük a mélyen tisztelt vevőközönség szives látogatását. — Tekintettel a vidékiek utazási költségüket még jutányosabb árakat számítunk.

szenvedünk, még ellenben a külföldi államok nyers terményeit behozni nem, vagy csak részben engedik, már csak azért, hogy a nagybirtokosok érdeke csorbát ne szenvedjen. Mit várhatunk akkor, hogy élhessünk meg akkor, midőn megélhetésünk útját mesterségesen elzárják?

A száraz tény pedig az, hogy még az Országos Magyar Gazdasági Egyesület intézi Magyarországot a magyar nép sorsát, még az befolyásolja a magyar kormányok működését, addig a magyar középosztály, a magyar munkás nép nyomorának enyhítéséről szó sem lehet. Mert hiszen ez az egyesület nem a magyar nép millióinak, hanem annak a néhány ezer nagybirtokosnak, nagy tőkésnek az érdekeit képviseli, kiknek érdeke a nép millióinak érdekeivel homlokegyenest ellenkezik.

### A jószívű emberekhez.

Közeledik november elseje, a halottakra való emlékezés szomorú napja. E napon kigyúlnak a sirokon a kegyelet imbolygó fényei és kiyírulnak az emlékezés bágyadt virágai.

A halottakra való emlékezés az elmulás hangulatával tölti el a lelket. E napon értékesebbnek, drágábbnak tűnik fel az élet. Oh pedig mennyien vannak az eltávozottak és mennyien a távozni készülőkk!

Egy esztendő múlva ki tudja hány új sirral fog több emelkedni? A földi élet határai meg vannak szabva s még ezt az illanó életet is megtrövidíti a kegyetlen sors. Pusztító betegségek tízedelik meg az emberek sokaságát és e betegségek közt is a legrémesebben pusztít a tüdőbetegség.

Az Augustus főhercegnő védnöksége alatt álló „József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület” e pusztító rém ellen harcot indított. Nagy és magasztos harcz ez, igazi nemzetmentő munka. Közel millió ember sanyalódik Magyarországon tüdővészben és nyolcvanezer ember pusztul el évente.

Halottak napján forduljon kegyeltes részvétünk a halál e jegyesei felé. Hiszen ki tudja legkedvesebbjeink közül ki hordja már magában e rémes kór csiráját? Ki tudja, kit kell elvesztenünk kö-

szórszálhasogatás mesterségével is meg nem állapítható sértést (?) érdemileg egyáltalán nem tárgyalja, *kakán görcsöt találni nem is lehet.* Mégis vadul neki esik egy olyan dolognak, amelynek a sérelmesnek talált emlékirathoz minden józan eszű ember szerint — semmiköze sincsen, de azt gondolva, hogy az ő általa illetlenül feltálat közlemény „*Achilles sarok*”, pellengére igyekezik állítani *revansként* egy olyan könyvet, tartalmával együtt, amelyről *nálánál százszorta okosabb emberek is megmondották már a tárgyilagosságnak és nem lealázó kritikát.*

Nagyon téves fogalmak vannak t. Clío ur a Pegazusról, ha azt hiszi, hogy az a jelen esetben — ha már erről is kell szólnom — nem más, mint egy, hogy szavaival éljek: „*közönséges számár!*” Legyen számár én neki ezt megengedem, teljék kénye-kegye, de nagyságra még nincsen akkora, mint amekkora feltétlenül szükséges ahhoz, hogy valaki olyan

zülök a jövőben, ha idejekorán nem segítünk rajtuk?

Virágos lesz halottak napján minden sir. Csak egy szál virággal kössön mindenki kevesebbet a drága halottaknak szánt koszoruba és ennek a virágszálnak árát hullajtsa az irgalmasság tarsolyába. Az így összegyűjtött összegekből sok ezer és ezer tüdővészben sanyalódó halálnak eljegyzett ember egészségét adhatjuk vissza.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a maga sanatoriumával, tüdőbeteg gondozó intézeteivel már sok száz és száz embert rántott vissza a pusztulás örvényének széléről s minél több eredménye van jótékony munkálkodásának, annál boldogabb örömmel és lelkesedéssel küzd tovább.

Kérjük a jószívű embereket, a temető szomorú zárndokait, akik halottak napján a maguk drága halottait siratják, fizessék le a szent vámot, amely az élet innenső pártjára segíti vissza azokat, akik már közelednek a tuisó parthoz.

Csak egy virágszálat!

Csak egy virágszál árát az irgalmasság gyűjtőtarsolyaiba. A megdicsőült szellemű Mikszáth írta egyszer a mi halottak napi gyűjtésünkről:

„Fizessétek le ezt a szent vámot és úgy menjetek el a többi virágaitokkal a kedves halottatokhoz. Tudni fog ő arról. De ha a nélkül mentek ki hozzá, tudni fog arról is.”

Jószívű emberek!

Csak egy virágszálat!

Egyetlen virágszál árát a szerencsétlen tüdőbetegek megmentéjére.

József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület

### UJDONSÁGOK.

— **Vármegyei közgyűlés.** F. hó 21-én tartotta Csongrád vármegye törvényhatósága ez idei őszi közgyűlését, amelyek legfőbb és minket érdeklő tárgya volt a megüresedett vm. főjegyzői állás betöltése, s azzal egyidőjűleg bekövetkezett előléptetések. — A főjegyzői állásra járásunk főszolgabírája: *Dr. Csucs János lett egyhangulag megválasztva* miután ellenjelöltje a választás előtt visszalépett. Helyébe a főszolgabírói állásra két jelölt között osztott meg a törvényhatósági bizottsági tagok akarata. — Borbély György dorozsmai és Fekete László mindszeri szolgabíró között folyt a küzdelem, amelynek eredménye az lett, hogy *Fekete Lászlót 85 szóval, Borbély György 35*

izléstelen dolgokat írjon össze-vissza, minden alapos indok nélkül.

*Hodie mihi cras tibi* mondja a latin. Talán csak t. Clío urnak volt szabad a bucsuzó Stáci, zengzetesen parodizált strófákban megénekelnél Nem oda Buda. Tévedni méltóztatik! Avagy talán csak egy embernek lehet a munka helyét valóságos *circuszszá varázsolni sok esetben, izléstelen kiszólások megeresztése mellett, amikor is megjelenése már annyi mint a vörös posztó az amugy is *feldühösödött bikának.* Ezen annál is inkább kell csodálkozunk, mert a közmondás szerint a svábnak 40 éves korában jön meg az esze és magyar emberek között is akad olyan, aki már innen onnan a félszázadot jóval meghaladja, s aki még akkor sem komolyodik meg korához mérten amint a legutóbbi „*közéleti rajz*” is mutatja.*

Ennyi válaszul a megjegyzések mellett azt hiszem elég!

**Anonymus.**

szavazata ellenében járásunk főszolgabírájává választották meg. Az ekként megüresedett mindszeri szolgabírói állásra Fekete László helyére Dr. Kövér Imre I-ső közigazgatási gyakornokot választották meg egyhangulag. — Szőke Sándor szolgabíránk *tb. főszolgabíróvá, Dr. Csergő Károly volt főjegyző jelölt pedig tb. vm. főjegyzővé* neveztetett ki a főispán által. — Gratulálunk.

— **A szerelem mártyrjai.** Nem külső ségeiben, de belső értékét tekintve folyt le egy igazán szokatlanul megható fényes esküvő f. hó 18-án. Andaházi Kálmán és Kádár Erzsike kötöttek akkor házasságot Isten és ember előtt. — A jegyesek már régen olthatatlan szeretettel szerették egymást. A leány szülei hallani sem akartak e házasságról, más volt az ő szívük szándéka, s minden lehetőt elkövettek arra nézve, hogy azt megakadályozzák. Csak a kényszer hatása alatt egyeztek bele még is abba. Az azonban nem jelentette a teljes helyeslést a szülőknek, mert a leánynak szíve választottáért sok szülői kegyetlenséget és durvaságot kellett elviselnie. Az önzetlen és ragaszkodó szerelem azonban mégis diadalmaskodott a szülői zsarnokság felett, mert minden mostoha bánásmód dacára is annak rendje és módja szerint egybekeltek. Nem voltak koszorus lányok, nem volt ott násznép, amely őket kísérte volna az oltár elé, ketten voltak mindössze, ketten a menyasszony és vőlegény, no meg a násznagyok, de ott volt velük hű kísérelő a szívükben egymásiránti élő lángoló szerelem, amely ragyogóvá tette az ifju pár arcát. . . . Hát kezdjük kell-e ennél szebb s rokonszenvesebb esküvő, amikor legtöbbször ez a tényező hiányzik onnan, s az egyéni érdek hajhászata, a hozomány utáni vágy lappang a cél felé siető önelégült arcok mosolya alatt. Nem hiába éljenete meg a fiatal párt a kíváncsi néptömeg a polgári esküvő után, mert azt a kitérítést ők egy együtt mint külön-külön valóban megérdemelték. — A szülők fényesen kinyilvánított mostohaasága adjon erőt és kitartást az ifju párnak a jövő élet minden küzdelmeihez boldogságuk ezután legyen mindig zavartalan, ezt kívánjuk nekik mi is a legmelegebb őszinteséggel.

— **Közgyűlés.** A „Csongrádi Önkéntes Tűzoltó Egyesület ma d. e. 11 órakor a község háza tanácstermében közgyűlést tart, mely alkalommal a tisztújást is megejti.

— **Műkedvelők Tömörkényen.** Előttünk fekszik egy színpad mely szerint folyó hó 30-án Tömörkényen egy derék kis tábor műkedvelői előadást rendez. Előadják ez alkalommal Szilgigeti Ede „Falurossza” című népszínművét. A kis műkedvelői tábornak élén Tömörkényi község derék segédjegyzője Reisz Mihály áll aki ezt a nemes fáradságos munkát ambícióval végzi. Az előadást tinc követi. Tekintettel, hogy az előadás jótékony célú lesz és pedig a viharkárosultak javára felülfizetéseket szívesen fogad a rendezőség és azt hirlapilag nyugtázza.

— **Öngyilkosság.** Az elmúlt vasárnap szép holdvilágos őszi estéjén, ugy 9 óra tájban, egy 12 mm revolver hatalmas lövése reszkettette meg a levegőt, megzavarva a Tiszapart néma csendjét, amely irtózatos lövés után, Csongrádnak egyik közismert alakja Siha József lett a halott. A katasztrófa híre még az est folyamán eljutott mindenfelé, részvétet kelte a fogékony emberi szívekben. Siha József

mint egyszerű hajós ember szorgalmas munkálkodása utján tekintélyes vagyont szerzett s boldogan élt családjával hosszú időn keresztül, csak az utóbbi 2—3 év óta lett a családi tűzhely a vizálkodások színhelye. Nem kutatjuk az okokat, amely azokat előidézte, de nagyon szomorú konstatálni azt, hogy ilyen családi per-patvar volt oka az ő váratlan halálának. Halántékon találta a lövés, amely után nemsokára, leszámolva a földi élet minden megpróbáltatásával kiszívott. Kár volt érte, mert jószívű ember barát volt mindig életében, segített sok ismerőse baján, és szívének nemes voltát mi sem bizonyítja jobban mint az a körülmény, hogy mikor a tanyasszal János fia rálőtt és őtet megsebezte, fájdalmas vére hullása dacára is maga ment fiát kiszabadítani abból a helyzetből, amelybe meggondolatlan cselekedete sodorta. Nem részesült a megboldogult egyházi temetésben, csupán sírgödört szentelték neki, mielőtt örök pihenőre tért volna. Legyen nyugalma csendes és örök ...!

— **Belső raktár tűz.** Folyó hó 21-én este 9 órakor a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet raktára ismeretlen okból kigyuladt. Az üzletvezető távol volt a városból az anyósa azonban a tüzet észrevette és lármát csapott. A tűzoltókat értesítették akik csakhamar ott termettek és a tüzet eloltották. A tűz által okozott kár jelentéktelen, az oltás által azonban sok áru megrongálódott. Az okozott kár a biztosítás révén megtérül.

— **Tűz a kilencesben.** Ugyancsak f. hó 21-én este 5 órakor szintén tűz volt Szlapák József kilencesi tanyáján, ott a rakomány égett le, amelynek néhány száz korona az értéke. Biztosítva volt.

— **Ujítás a halárusításnál.** Mélyen tisztelt előjárásnak akkor: midőn elrendelte, hogy a piacon a halakat ezentúl ne gyékényen: hanem asztalokon árusítsák, azt hitte, hogy a modern igényeknek egészen megfelelt. Hát pedig csak „eben gubát cserélt.“ Utóvégre is majdnem egyre megy akár asztalon, akár ponyván árusítják a halat. Szegeden és más városokban a halat dézsákban és teknőkben vízben árusítják és ez sokkal helyesebb, mert úgy nem döglött halakat: hanem eleven halakat lehet vásárolni. Asztalon vagy ponyván csak a jegelt halat árulják. Ha már ezen a téren reformot akarnak behozni, akkor tessék úgy reformálni, hogy az megüsse a mértéket.

— **A gőzgépezők és kázanfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden november 13-án délelőtt 8 órakor fognak a szegedi feiső ipariskolában megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelőséghez, Tisza Lajos-körút 61. küldendők be.

— **Hordójelzés.** A kereskedelmi miniszter az alábbi rendeletet adta ki és küldte meg az összes törvényhatóságoknak: A hordók jelzéséről szóló 1908. évi 107.230. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet ötvenhetedik szakaszát, Horvát-Szlavon országokat illetőleg Horvát-Szlavon és Dalmát országok bánjával egyetértőleg, a következőképpen egészitem ki. A lőmből készült hordók jelzésére vonatkozó az a rendelkezés, hogy ily hordók csak akkor jelezhetők, ha belülről ónozva vannak: nem alkalmazandók azon vashordókra, amelyek kizárólag szeszszállítására és eltartására szolgálnak, amennyiben ezek jelzett, különleges ren-

deltetése a Magyarországon jelzés alá kerülő hordókon „szesz“ szóval, a Horvát-Szlavon országban jelzés alá kerülő hordókon pedig „zesta“ szóval jelöltetett meg a hordójelzési adatok fölvetelére szolgáló fémtáblácskán. Az ily jelzéssel ellátott, belülről ónozott vashordók tehát a jövőben jelzésre elfogadandók.

— **Megkerült tolvaj.** Még a nyár folyamán történt, hogy Klimó József Vári Dániel cipészről megszökött és egy pár kaptafát vitt el emlékül. Az elmúlt héten Szentesen elcsípték és haza toloncolták. A kaptafa is megkerült. Megbűnték bizonyára úgy, hogy el megy a kedve a lopástól.

— **Öngyilkos huszár.** Folyó hó 19-én az előjáróság távirati értesítést kapott Nagyszebenből, hogy ott a csatornában egy hallottat találtak akinek zsebében egy Gulyás Mátyás névre szóló takarékbetét könyvet találtak és amelyből megállapították, hogy csongrádi születésű. Az öngyilkos tényleg Gulyás Mátyás 24 éves csongrádi születésű fiatal ember volt. A szerencsétlen öngyilkos e hó 15-én érkezett haza Nagyszebenből a huszároktól de két nap múlva visszament azzal, hogy ott keres alkalmazást, de ez csak ürügy volt, hanem oda ment meghalni. Folyó hó 20-án érkezett Nagypál János sógorához egy ajánlott levél 220 korona tartalommal, amelyben megírja, hogy megunta az életét öngyilkos lesz, mert nem bírja a nagyfokú idegességet elviselni. Mint halljuk a szerencsétlen fiatal ember igen jóra való becsületes ember volt.

— **Olcsóbb lesz a cukor.** A cukorkartel nem létesült s ennek már is mutatkoznak kedvező jelei. Tekintettel ugyanis a magyar gyárak versenyére, az osztrák gyárak elhatározták, hogy folyó hó 20-tól kezdve a cukor árát métermázsánként 5 koronával fogják leszállítani. Ez esetben tehát mégis dicsérlünk kell az osztrákokat, aki ezen nagyon fontos árucikk leszállítását habár spekulációból a mi javunkra kezdeményezte.

— **Sok a mezei egér.** Nagy a panasz a tanyai gazdák körében: azt mondják, annyi ez évben a mezei egér, hogy se szeri, se száma. Szántás közben nagy számmal forgatja az ekevas az egereket s a szürke kis állatkák csak úgy görögnek szanaszét a porhanyó rögökön. Mindez még nem volna hiba; de hogy az egerek elszaporodása kárt jelent, az már bizonyos. A gazdák szidják is ezt az istenverést, mert a kellemes őszi időben szépen fejlődő vetésekben roppant pusztítást okoznak a szürke mezei egerek.

## Hirdetmény.

Alulírott értesitem a t. közönséget, hogy folyó hó 29-én érkezik egy nyers olajjal hajtható 7 lóerejű motor fa vágásra 4 keréken felállítva. Elmegy mindenkinek saját házához és föl vágja a tűzfát saját tetszés szerint. Addig is elő lehet jegyezni.

A t. közönség szíves partfogását kéri.

Justin Gergely  
fakereskedő

Hoffman Jakab és fia cég szentesi reform. templommal szemben levő a környék legnagyobb divat áru házában megérkeztek az összes őszi és téli férfi és fiú ruhák, felöltők, teli kabátok — ujdonságok női kabátokban, ezen cég a környék legnagyobb szabó üzletében mérték után a legdivatosabb szövetekből a legdivatosabb férfi ruhák készülnek. Ajánljuk ezen áruházat tanítók, tanárok, hivatalnokok és más hitelképes egyéneknek, kik kedvezményes részletfizetésre is kaphatnak.

9168 1910. sz.

## Hirdetmény.

Mivel a kolera által fertőzött folyókból és vizekből származó halak utján való fertőzés betegséges, figyelmeztetik a lakosságot, hogy a halakat mielőtt azok elkészítéséhez fognánk, forró vízzel öntsek le és forró vízben bontsák fel és mossák ki, ugyancsak a ruhadarabokat is, melyekkel a már nem élő halak befedve szoktak lenni.

Csongrád, 1910. okt. 20.

Gyánti István  
rendőr biztos.

## Mást ne vegyen köhögés ellen

mint az orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcs és számarhurutos bántalmaknál.

### Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA

a három hársfáról.

5900 hiteles bizonylatok bizonyítéka segítyt hozó eredményt.

Egy csomag 20 fillér. Egy üveg 80 fillér.

Csongrádon kapható: Farkas Lajos, Lőw Adolf és Barna Henrik urak gyógyszerüzletében.

Sürgős megbízásunk van  
10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölcsön  
elhelyezésére I. és II. helyre  
földbirtokokra és nagyobb  
= városokban levő házakra, =  
4 1/2%-os kamatra.

Kölcsönök a legmagasabb becsérték két harmad része erejéig a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosítással költségmentesen szolgál:  
**PROPPER és ÖRLEI**  
bank- és váltó-üzlete  
Budapest, IV., Andrássy ut 32.



## Szőlőoltványok

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsább választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

### Külföldi első szőlőoltvány telep

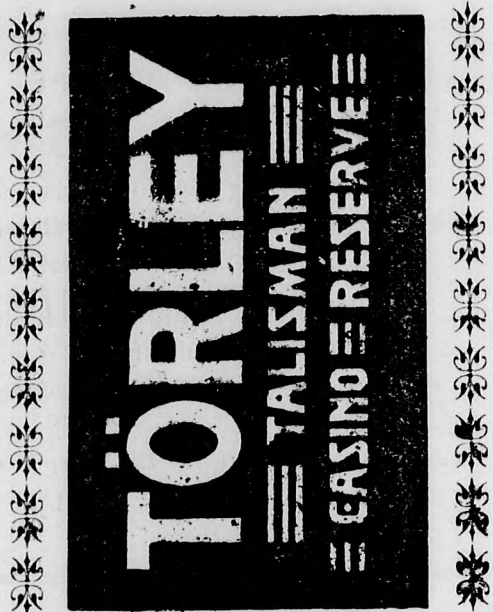
Tulajdonos: **Gaspari Frigyes**,  
Medgyes, 68. sz. (Nagyküllő-megye).  
Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

## HIRDETÉSEK

felvétetnek lapunk könyvnyomdájában.

Ludrovay Tóth István mérnök ur Erzsébetmajori birtokából 16 hold szőlője, mely ez évben is kajszinbarack termés nélkül 12 ezer koronán felül jövedelmezett, 2 drb. 6 holdas, 1 drb. 4 holdas, táblákban két lak épülettel, esetleg holdanként is tehermentesen eladó, továbbá a bökényi telepen 3 házhely 200 négyszögölével, és 50 házrész bökény részletekben is eladó.



## Figyelmeztetés!

A Schicht  
szarvasszappan

valódi csakis a

**Schicht!**

névvel és a „szarvas“ védjegyvel



## Soha többet!

nem változtatom a szappanom, mert amióta a Bergman Steckenpferd „Lilomtejszappant“ (védjegy Steckenpferd) von Bergmaenn & comp Tetschen a E. használatba vettem, amely szappan a gyógyszappanok közül a szeplő ellen a legjobb, az arcbírápólására pedig páratlan. — Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszer-tárban, drogériákban és parfüm üzletekben.



Köhhögés, rekedtség és kurut ellen nincs jobb a RETHY féle

pemetefü cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY félet kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér

Csak RETHY-félet fogadjunk el!

## Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

## férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat.

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

**Medgyesi Ferencz**

férfi szabó  
szabó ipari szakoktató.

## Magyarázat

Hogy mennyire köztudomású a közönségnek az a tény, hogy

## kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

## legjobb óvszer

az

## ESTERHÁZY-cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogvasztás.

Hivatalosan, közegezőleg megvan állítva, hogy az Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főzőkészüléke

1,752,000 liter bor

termelő képességet foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekeznek a

## kolera ellen

Ez a magyarzata a rendkívüli nagy fogvasztásnak.

Az Esterházy Cognac mindenütt kapható.

Központi iroda:

BUDAPEST, V. Csáky-u. 14.

## Lakatos üzlet átvétel!

## Sineger István

épület- és géplakatos tudomására adja az igen tisztelt közönségnek, hogy atyja üzletét átvette.

Elvállal minden e szakmába vágó összes gazdasági gépek javítását, sirkerítések, épület, takeréktűzhelyeket állandóan raktáron tart.

Kéri az igen tisztelt közönség becses pártfogását.

## Gümőkór,

köhhögés,  
szamárköhhögés,  
influenza  
eseteiben az orvosok  
csak

**SIROLIN**

„Roche“-t

rendelnek.



## Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindazok, kik tüdőt gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche“.

A táplálkozást nagyban elősegíti.



Csak eredeti orvosság! A Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utasítást vagy pótkészítményt kérjen a legbiztosabbban vizsgáltatottat!

**F. Hoffmann-La Roche & Co.,**

Basel (Svájc),  
Grenzach (Németország).